

Geschiedenis van de bezetting laat zich niet vergelijken

• **Opinie:** pagina 6

Snel afscheid van publieksliefeling Sluiter in Ahoy'

• **Sport:** pagina 11

Gestoomde groenten: mooier en lekkerder dan gekookte

• **Product & Techniek:** pagina 14

Morgen: Verdrag Kyoto treedt in werking, zonder grote steun

BINNENLAND 2, 3
BUITENLAND 4, 5
OPINIE 6, 7
FAMILIEBERICHTEN 8
KUNST 9
SPORT 11
ECONOMIE 13-15
PRODUCT & TECHNIEK 14
BEURS 16
RADIO & TELEVISIE 17
ACHTERPAGINA 18

Als tegenwicht voor ontwikkeling Azië Bot: Europa moet grootmacht worden

'Te veel schadelijke stoffen in zee voor de kust'

ROTTERDAM, 15 FEBR. De Nederlandse kust en de Noordzee zijn vervuild met te hoge concentraties stoffen die het milieu schaden, omdat ze nauwelijks afbreken. Dat staat in een nog niet gepubliceerd rapport van Rijkswaartstaat. • **Pagina 3**

Mijnramp China: zeker 200 doden

PEKING, 15 FEBR. Bij een explosie in een mijn in China zijn gisteren zeker 203 kompels gedood. Het ongeluk in de mijn bij Fyxin in de noordoostelijke provincie Liaoning is het zwaarste in de afgelopen vijftien jaar. • **Pagina 5**

Toenadering van Taliban

ROTTERDAM, 15 FEBR. Voor het eerst sinds de gewapende machtswisseling in Afghanistan in december 2001 zijn er duidelijk tekenen van toenadering tussen de verdreven Taliban en de regering van president Hamid Karzai. • **Pagina 5**

Jeugd-tbs voor dreigen politici

ROTTERDAM, 15 FEBR. De rechtbank heeft gisteren een 18-jarige verdachte veroordeeld tot 140 dagen detentie en jeugd-tbs voor het treffen van voorbereidingen voor een aanslag, het bedreigen van de Kamerleden Hirsi Ali en Wilders en voor 'opruiming'. • **Pagina 5**

Microsoft en Nokia sluiten muziekdeal

ROTTERDAM, 15 FEBR. Microsoft, de grootste softwarefabrikant, en Nokia, de grootste fabrikant van mobiele telefoons, hebben een deal gesloten die tot nu toe elkaar te vuur en te waard bestreden, gaan samenwerken bij het mobiele downloaden van muziek. • **Pagina 13**

Ook Peter Wessels eruit in Ahoy'

ROTTERDAM, 15 FEBR. Na Ration Sluiter is vanmiddag ook de Nederlandse tennisster Peter Wessels in de eerste ronde van Ahoy uitgeschakeld. Hij verloor van de Fransman Llodra in drie sets (6-7, 6-4 en 6-2). • **Pagina 11**

Weinig zon, koud

Vannacht lichte vorst. Morgen veel wolken, in het westen mogelijk een winterse bui. Ongeveer 2 graden. Donderdag tot zondag: Eerst droog, vanaf zaterdag buien. Vrijdag en zaterdag tijdelijk minder koud. • **Weeroverzicht pagina 17**

Door onze redacteur RAYMOND VAN DEN BOOGAARD
ROTTERDAM, 15 FEBR. Europa moet in de toekomst economisch, politiek en militair een grootmacht worden om het hoofd te kunnen bieden aan de snelle economische en politieke ontwikkelingen in Azië.

Dat betoogde minister Bot (Buitenlandse Zaken, CDA) gisteren in een toespraak in Den Haag. Hij zei onder meer dat de Europese Unie zich moet ontwikkelen tot een zodanige omvang dat zij in het internationale leven „een vuist kan maken”. Hij pleit voor een Unie van ongeveer 35 lidstaten en ruim 500 miljoen inwoners, die een „kruispunt van beschavingen” zou zijn, en waarin „de mogelijkheid van het gebruik van schone kernenergie” nadrukkelijk wordt opgehouden.

Bot ontvouwde zijn ideeën gisteren tijdens een lezing in Den Haag, georganiseerd door de Haagse Courant en het adviesbureau Ernst & Young. GroenLinks ziet in de opmerkingen over kernenergie aanleiding tot een interpellatie, volgende week in de Tweede Kamer.

Bot waarschuwde verder tegen het blijven overmaken van geld aan Afrikaanse landen, zonder dat dit tot een economische opbloei in dat werelddeel leidt. Minister Van Ardenne (Ontwikkelingssamenwerking, CDA) toonde zich vanochtend verbaasd hierover. „Gelukkig hebben Bots oppervlakkige waarnemingen over het rondpompen van geld een hoog academisch gehalte, dat scheelt”, aldus Van Ardenne. „De Nederlandse regering voert onverkort het Afrika-beleid uit.”

Tijdens een korte forumdis-

cussie toonde de minister zich wars van discussie over de voors en tegens van de Europese grondwet, in het kader van het komende referendum over deze kwestie. Een „neutrale” benadering door het kabinet van de eventuele campagnes in verband met het referendum, meende Bot, zal voldoende zijn om het electoraat ervan te overtuigen dat Europa een goede zaak is, en de Europese grondwet derhalve evenzeer.

Bot wilde na afloop van de lezing niet zeggen of onder de 35 lidstaten van de EU die hij bepleit, ook landen als Oekraïne of andere republieken van de voormalige Sovjet-Unie zouden vallen.

Wel noemde hij nadrukkelijk Noorwegen en Zwitserland als landen die tot de EU moeten toetreden. De bevolking van beide landen heeft dat per referendum afgewezen. De huidige EU (25 lidstaten) wordt over twee jaar uitgebreid met Bulgarije en Roemenië. Daarnaast begint de EU waarschijnlijk dit jaar onderhandelingen met Kroatië en Turkije over toetreding op termijn.

Verder zijn er nog vier Balkanlanden – Albanië, Bosnië-Herzegovina, Macedonië en Servië-Montenegro – die bij de EU willen, maar die zijn officieel (nog) niet 'goedgekeurd' als kandidaat. [• **Vervolg LEZING BOT:** pagina 2]

• WWW.NRC.NL: rede Bot

Herstel economie verliest vaart

Door onze financiële redactie
AMSTERDAM, 15 FEBR. De Nederlandse economie heeft in het laatste kwartaal van vorig jaar vaart verloren. Maar over heel 2004 kwam de economische groei uit op 1,3 procent. Dat is de sterkste groei in drie jaar. In 2002 bedroeg de groei 0,6 procent, in 2003 was sprake van een krimp van 0,9 procent.

Dit heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) vanmorgen bekendgemaakt. Een tegenval is dat het bruto binnenlands product (bbp) in het vierde kwartaal van vorig jaar met 0,1 procent kromp ten opzichte van het kwartaal daarvoor. Dat betekent dat de economie met relatief weinig vaart het jaar 2005 begon.

Verwacht wordt dat het koopkrachtverlies in Nederland – als gevolg van bezuinigingen, hogere lasten en een zeer matige loonontwikkeling – ook van 2005 een lastig jaar zal maken. Het tempo van 1,3 procent waarmee het bruto binnenlands product (bbp) over heel vorig jaar toenam, blijft nog steeds gering vergeleken bij de gemiddelde groei van 2,5 procent in de afgelopen 35 jaar.

Lichtpuntje in de vanmorgen gepresenteerde cijfers was dat een aantrekkelijke binnenlandse vraag in het vierde kwartaal meer heeft

bijgedragen aan de economische ontwikkeling dan in de afgelopen jaren het geval was. Tot nu toe moest Nederland het voor zijn economische herstel vooral hebben van de aantrekkende vraag in het buitenland, die tot uiting kwam in een hogere exportgroei.

President Wellink van de Nederlandse Bank zei vanmorgen in een vraaggesprek met het huisblad van de centrale bank dat de economie in 2006 kan terugkeren op een structureel groeitempo van 2 tot 2,6 procent.

Ook Duitsland presenteerde vanmorgen zijn gegevens over het vierde kwartaal. Evenals in Nederland blijkt dat het economisch herstel daar in het vierde kwartaal aan tempo verloor.

Eurostat, het statistiekbureau van de Europese Unie, kwam vanmorgen met een raming van een gemiddelde economische groei in de eurozone die in het vierde kwartaal 0,2 procent groter was dan in het derde. De relatief gunstige economie van met name Frankrijk en Spanje zorgde er voor dat het euro-land-gemiddelde positief bleef. Naast de Duitse en de Nederlandse economie, presteerde ook de Italiaanse onder de maat.

• **ACHTERGROND:** pagina 13

Film over euthanasie krijgt volle laag

Door een controverse rond de nieuwe film van Clint Eastwood, over onder andere euthanasie, laaien 'The Culture Wars' in de Verenigde Staten weer in alle hevigheid op.

Door onze correspondent MARC CHAVANNES
WASHINGTON, 15 FEBR. Geweld is gewoon in Amerika, maar de dood is een kolossaal taboe. Hoop is alles, fatalisme is pervers. Dat komt allemaal naar boven in de controverse die is losgebarsten rond Clint Eastwoods laatste film, *Million Dollar Baby*. Als de eind vorig jaar uitgeko-

meer Oscars wint, dan ligt Hollywood definitief in de vuurlijn van wat hier 'The Culture Wars' is gaan heten. Deze Amerikaanse 'waardenoerlog' gaat over leven en dood, maar vooral over de erfenis van de jaren '60 en '70. Die moet uit de geschiedenisboeken worden gewist, volgens degenen die de strijd zijn aangegaan.

Uit opiniepeilingen blijkt dat George W. Bush de verkiezingen van november heeft gewonnen op 'waarden' en 'karakter'. Dit lukte hem omdat hij een meerderheid achter zich heeft weten te scharen in deze 'Culture Wars'. Hij wist 'modaal' en 'twee keer modaal' weg te lokken van het meer op werkende gezinnen gerichte programma van de Democraten John Kerry.

Eastwoods film is aangekondigd als een harde, sociaal-realistische boksfilm. Volgens de filmcriticus

van *The New York Times* was het de beste film van vorig jaar. De recensent ontdekte een gerijpte Clint Eastwood (74) die zijn eigen sterfelijkheid onder ogen zag in een bioscoop-epos dat geen stijltruc nodig heeft om te ontroeren.

Dat was half december, toen Million Dollar Baby in een paar steden werd uitgebracht, net op tijd om nog te kunnen meedingen naar de Oscars voor 2004. Inmiddels is de film ontdekt door verenigingen van gehandicapten en 'Pro Life'-activisten, de strijders tegen abortus en euthanasie. Hun oordeel is genadeloos. De *mainstream media* en 'Hollywood' krijgen de volle laag.

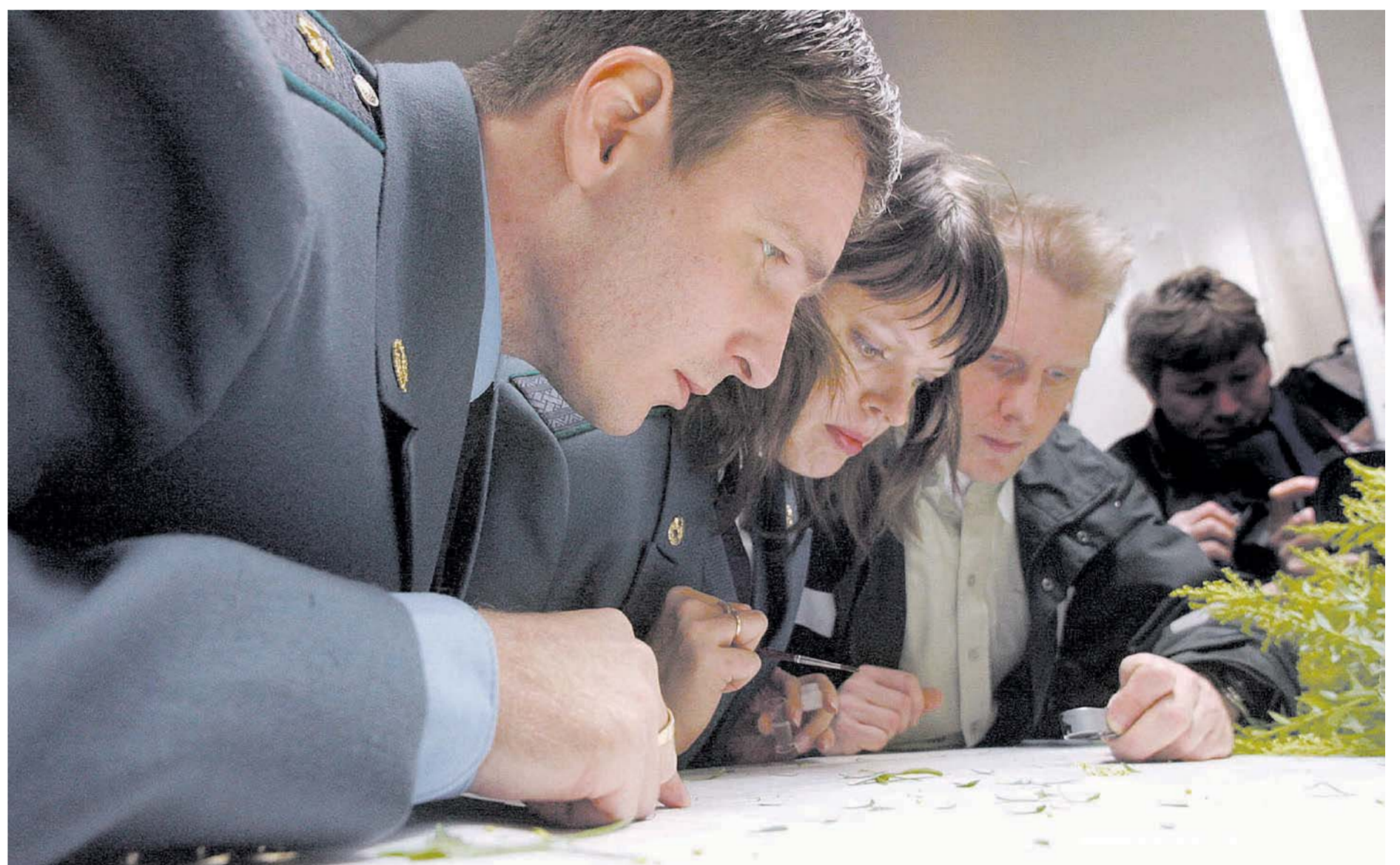
Om die bittere verontwaardiging te begrijpen is het nodig het verloop van de film te kennen. Wie Million Dollar Baby te zijner tijd onbevangen wil zien, doet er beter aan niet verder te lezen. Eastwood

neemt zijn tijd om zijn verhaal te vertellen. Hij speelt (in zijn eigen regie) de verwerde bokskoach Frankie Dunn die niets moet hebben van een 30-jarige vrouw die hem met klem vraagt haar te trainen. „Ik train geen vrouwen”, bovendien: „Je bent te oud.”

Maggie Fitzgerald, een gelukkigste uit een woonwagenkamp die uitzichtloos serveert in een cafetaria, blijft tegen een boksbalslaan. Door haar toewijding en met hulp van de oude beroepsbokser Scrap, weet zij Frankie ertoe te brengen nog één keer een kampioen te worden. Dat hapen zij althans. In het gevecht om de wereldtitel slaat haar rivale haar knock-out nadat de scheidsrechter een pauze had afgeroepen. Maggie valt met haar nek op de rand van het kruikje dat Eastwood net onder de touwen had doorgeschoven.

Maggie is volledig verlamd. Dan volgt de omstreden aftakeling. Maggie raakt doorgelezen. Haar linkerbeen moet worden geamputeerd. Net als Frankie haar wil openbaar met een studietoelinge van een open universiteit, vraagt zij of hij haar uit haar lijden wil verlossen. Zij vocht zich omhoog uit het 'trailer trash'-milieu en weigert een leven als een hulpbehoevende die zelf niet eens kan ademhalen.

„Million Dollar Baby zal de Oscar winnen. Niet omdat het de beste film van 2004 is, maar omdat het de meest effectieve politieke propagandafilm van het jaar is, beter dan *Fahrenheit 9/11*”, schrijft internetcolumniste Debbie Schlussel. „Million Dollar Baby zal de Oscar winnen omdat hij steun geeft aan het doden van gehandicapten.” [• **Vervolg CULTURE WARS:** pagina 4]

Russen speuren naar ongedierte in het Westland

HONSELERSDIJK, 15 FEBR. Russische inspecteurs kijken bij de bloemenexporteur Uniflor in Honselersdijk, in het Westland, naar bloemen die bestemd zijn voor de Russische markt. Vanaf vandaag mogen snijbloemen en potplanten weer vanuit Nederland naar Rusland na inspectie door de fytosanitaire dienst van het Russische ministerie van Landbouw. Rusland sloot op 1 juni vorig jaar zijn grens na de vondst van een schadelijk insect, de trips, op een lading planten uit Nederland. Begin december werd eenzelfde vloed van kracht voor groente en fruit. De Russen inspecteren op vier locaties: bij de bloemenveldingen in Aalsmeer en Honselersdijk en in de havens van Amsterdam en Vlissingen. (Foto NRC Handelsblad, Maurice Boyer) • **Pagina 13**

Leger in Libanon paraat na aanslag

BEIROET, 15 FEBR. Het Libanese leger is in staat van paraatheid gebracht om de stabiliteit in het land te garanderen, na de bomaanslag die oud-premier Rafiq Hariri gisteren het leven kostte. Dat heeft het opperbevel bekendgemaakt. Elke samscholing is verboden.

Libanese oppositieleiders hebben Syrië verantwoordelijk gesteld voor de aanslag op het konvooi van Hariri. Ze eisen het opstappen van de pro-Syrische Libanese regering en hebben opgeroepen tot een algemene staking. Aanhangers van Hariri riepen anti-Syrische leuzen bij zijn paleis in Beiroet.

De VS noemden de aanslag „een verschrikkelijke herinnering” aan het feit dat Libanon zich nog steeds moet ontdoen van bezetting door Syrië, dat sinds 1976 troepen in Libanon heeft. De Franse president Chirac, een vriend van Hariri, riep op tot een internationaal onderzoek naar de aanslag.

De Syrische regering wees alle beschuldigingen van de hand. De Libanese president Emile Lahoud noemde de aanslag „een donker punt” in onze nationale geschiedenis” en beloofde dat de daders voor de rechter zullen worden gebracht. De Libanese autoriteiten onder-

zoeken een claim van een onbekende groep die meldde Hariri te hebben vermoord wegens zijn Saoedische contacten.

Hariri (60) trad in oktober als premier af na een ruzie met Syrië. Sindsdien was hij toegetroten tot de groeiende oppositiebeweging tegen de Syrische bezetting van Libanon. Bij de aanslag op zijn auto kwamen 15 doden en 100 gewonden. Volgens Libanese mededelingen waren 130 kilo explosieven verborgen in een geparkerde auto die toen Hariri passeerde tot ontploffing werden gebracht. De bom werd als zeer geavanceerd be-

oordeel, aangezien Hariri's auto van speciale stoorapparatuur was voorzien die het onmogelijk moet maken op afstand bommen tot ontploffing te brengen.

De VN-Veiligheidsraad komt later vandaag bijeen om te praten over de aanslag en over de resolutie van september die de terugtrekking van de Syrische troepen uit Libanon eist. Washington heeft aangekondigd te willen praten over sancties tegen Syrië. Hariri wordt waarschijnlijk morgen begraven. (Reuters, AP)

• **GRIMMIG KLIMAAT:** pagina 5

JONKHEER MR. M. VAN DER GOES VAN NATERS (1900-2005)

Radicaal op leeftijd

Door mr. B.C.L. WAANDERS
DEN HAAG, 15 FEBR. De Rode Jonker is niet meer. Jonkheer mr. Marinus van der Goes van Naters, de eerste fractievoorzitter van de PvdA, is zaterdag op 104-jarige leeftijd in zijn woonplaats Wassenaar overleden. Hij was een spraakmakend en strijdvaardig sociaal-democraat en een gepassioneerde Europeaan. Hij nam geen blad voor de mond, schold, tierde en vloekte met overtuiging, ook op hoge leeftijd nog en vooral als de actuele politiek ter sprake kwam. Hij werd, zo zei hij zelf, radicaler naarmate zijn leeftijd vorderde omdat hij zijn hele leven was aangelopen „tegen dingen die niet deugen”.

Van der Goes zorgde voor veel tumult in de jaren 1945 tot 1951 toen hij fractievoorzitter was. Hoewel hij daaraan zelf debet was, schreef hij bij zijn aftreden: „Om de persoon van de fractieleider mag geen rumoer ontstaan. Dit

schaadt het morele gezag waarmee hij in een parlementaire democratie, in en buiten de Kamer, behoort te zijn bekleed.”

Om zijn persoon als fractieleider was inderdaad rumoer ontstaan. In een interview had hij over het vraagstuk van de soevereiniteit over westelijk Nieuw-Guinea gezegd dat die volgens hem en zijn fractie aan Indonesië zou moeten worden overgedragen, terwijl de regering met partijgenoot Drees als minister-president een veel minder vergaande regeling overwoog.

Het PvdA-partijbestuur desavoueerde de fractieleider en schaarde zich achter het regeringsstandpunt, waarover later die januari maand van 1951 toch een kabinetserits zou uitbreken. Niet naar aanleiding van de tweespalt in de PvdA-gelederen, maar wegens een controverse tussen de VVD'ers Oud en Stikker. [• **Vervolg RODE JONKER:** pagina 2]

Ingezonden mededeling

KIES NU VOOR ADSL MET GRATIS DRAADLOOS MODEM T.W.V. EUR 199,-.

Bij elk ADSL abonnement van XS4ALL ontvangt u nu een gratis modem. Hoe hoger de snelheid hoe mooier de aanbieding; bij ADSL Basic en Fast ontvangt u gratis een draadloos modem t.w.v. EUR 199,-. Bovendien betaalt u geen aansluitkosten. Het totale voordeel kan daarmee oplopen tot EUR 273,95. Dit aanbod geldt tot 31 maart 2005. Ga naar Primafoon, t for Telecom of kijk snel op www.xs4all.nl

de professionals
XS4ALL
INTERNET

Met McAfee Veiligheidspakket t.w.v. EUR 89,-

De Avond van het Boek

Doe nu de literaire quiz en maak kans op deelname tv-quiz NPS, uitzending 7 maart

Zie www.nrc.nl/boekquiz

NRC HANDELSBLAD

Slijpsteen voor de geest

4 weken op proef voor € 11,50

Naam	m/v
Straat	
Postcode/Plaats	
Telefoon	(voor controle op bezorging)
Geb.datum	Ingangsdatum
E-mail	

Handtekening

Stuur de bon ongetruweerd naar NRC HANDELSBLAD, Abonnementen, Antwoordnummer 9230, 3009 XD Rotterdam. U kunt ook gratis bellen: 0800-0323, of het formulier invullen op www.nrc.nl/abonnementen.

REGIE: LUIGI BERTONI • DIT BLAD IS 25% FRANKRIJK • 25% NEDERLAND • 50% MAGAZINE • NIET IN DE GRIJPE VERBOD-VERBODENIS. WIJ GAAN OORZAKELIJK MET PERSOONEN GEWELDEN. IN NIET COLON OF TREET U NADERE INFORMATIE AAN.

WEEK D131

8 710114 001009